

Teknik for takstnørder

Den kommunale takstdannelse er primært reguleret af:

- behovet for finansiering af de sociale ydelser,
- Børne- og socialministeriets bekendtgørelse BEK 1017 af 19/8/17 om finansiering af sociale tilbud,
- samarbejdet mellem kommunerne i den enkelte region, fx i Region Midtjylland DASSOS, hvor aftaler om takstniveauer, indbyrdes afregning m.v. fastlægges.

Tilbudsportalen er det sted, hvor alle sociale tilbud, private som offentlige, skal præsentere sig, for at en myndighed overhovedet må visitere til tilbuddet. Priserne her er meget vanskelige at gennemskue og sammenligne, selv om det er en af de primære intentioner med portalen. Det skyldes, at en ensartet beregningsmetode endnu ikke er fastlagt, og at tilbuddene kan medtage flere eller færre omkostninger, når de skal beregne deres takst.

Hvis du skal sammenligne priser i Tilbudsportalen, skal du blandt andet undersøge:

- om den kommunale takst medtager og dermed finansierer alle direkte og indirekte omkostninger, også de ikke-lokale til centralt overhead,
- om der er reguleret for den kommunale moms-refusion på 5 % af taksten til de private tilbud.

Grundtaksten på HBVs bostøtte dækker alle indirekte omkostninger. Vi har lavet sammenligninger med bistand fra revisor, økonomichefer og -medarbejdere i andre kommuner (og tusind tak for hjælpen; ingen nævnt, ingen glemt), og vores niveau svarer meget nøjagtigt til deres, omkring 15 %, når alle omkostninger er talt med.

Timetaksten dækker over vores omkostninger til løn. Hos os er en medarbejder gennemsnitligt sammen med beboeren tre fjerdedele af sin arbejdstid. Det vil sige, at for at få seks bostøtte-timer, skal vi ansætte en kollega i otte timer. De sidste to timer bruger vores kollega på medarbejdermøde, pårørende-kontakt, statusmøder, forberedelse af aktiviteter, koordination ift aktivitet og sundhed, dokumentation, efteruddannelse og sparring. Hos os regner vi med 248 kr/time for en medarbejder inklusive ferie, ulempetillæg, særlige feriegodtgørelse, særlig opsparing og pension (andre regner med op til 300/time). Med den faktor, at vi som sagt er sammen med beboeren 75 % af arbejdstiden, skulle en timepris altså være 248:0,75, altså kr. 330. Men vi holder den så på 325.

Beregning af kontakttimer: Kommunernes ønske om dokumentation for de timer, vi leverer bostøtte og dagtilbud i, er forståeligt, og det flugter med vores eget ønske om at kunne registrere og bedømme vores daglige praksis. Erfaringsudveksling mellem kolleger helt ned på detaljeplanet i forhold til, hvad der understøtter beboeren i hverdagen, er én blandt mange former for praksis-udvikling.

Derudover er der retskravet om en konkret, individuel vurdering af den enkeltes støttebehov og indsatsen hertil som grundlag for den kommunale afgørelse. Her er vi også interesserede i så saglig og præcis en dokumentation som muligt.

Vi har valgt VUM (Voksen Udrednings Metoden, udviklet af Socialstyrelsen) som udgangspunkt for den faglige beskrivelse af udredning (funktionsniveau og behov) og indsats (løsninger i praksis). VUM er efterhånden anerkendt som fælles sprog for dialog om sociale indsatser, og det er vores erfaring, at kommunerne er glade for den systematik.

Derudover lægger vi vægt på, at vi altid søger at være enige med beboeren, kommunen, kontaktpersonerne og de pårørende om, hvilke *behov* vi ser hos beboeren. Først derefter kan vi tale om, hvordan *indsatsen* kan sættes sammen. Og eventuelle uenigheder indgår i dialogen, hvis de i forløbet med udredning bliver synlige.

Noget af en socialfaglig indsats hos os vil være pleje og praktisk bistand efter SL § 83. Prisen er den samme som indsats efter SL § 85. Men vores samlede indsats er socialfaglig. Og mens hjemmehjælp er karakteriseret ved, at indsatsen oftest kan lægges regelmæssigt på et foruddefineret tidspunkt, vil den socialfaglige indsats variere meget hen over ugerne og årstiderne.

Vi opgør derfor som udgangspunkt vores tidsforbrug til indsatsen på ugebasis. Døgnrytmeskemaer egner sig godt til beskrivelsen af hjemmehjælp, mens de oftest vanskeliggør overblikket i vores sammenhæng. Et eksempel er ferie: vi tager på ferie med vores beboere to gange årligt, og vi har beregnet tidsforbruget til i gennemsnit at være 1,75 t/uge. Igen at dividere de 105 minutter og sætte dem i et døgnrytmeskema med 15 minutter pr. dag til ferie giver ikke mere overblik. Et andet eksempel er relationer: En beboer kan i forbindelse med en nærtståendes død have et stort behov for at bearbejde tabet, og det behov kan udspille sig i mange former og styrker over en længere periode. Temaer som konflikt, personlig udvikling, sundhed, seksualitet, social og kulturel involvering – alt sammen afgørende for det gode liv – kan ikke foruddefineres men skal omvendt adresseres omgående, når de indfinder sig. Og det kan vi ikke sætte i et døgnrytmeskema, men vi kan godt til dels illustrere indsatsen hen over en uge, når temaet er aktivt. Og endelig skal vores takst også afspejle, at der er indsats, som vi ikke, hver gang behovet opstår, skal forhandle med kommunen om betaling for – de skal blot håndteres som en del af livet og hverdagen. Brækkede ben, kærestesorger og runde fødselsdage skal ikke sættes i døgnrytmeskemaer eller VUM, de skal bare mødes med omsorg og nærvær, som vi sparer op til i hverdagen.

Overordnet lægger vi først og fremmest vægt på, at vores dokumentation af kontakttimer opleves som gennemskuelig, retvisende og fair.

Sammenligning af priser: Vi har i tabellen her sammenlignet HBV's nye takst for bostøtte med seks forskellige opgaver, som vi løser. Af sammenligningen kan du se, hvad HBV's nye takst er i forhold til den pris, kommunen (en kommune i Region Midtjylland) selv opgiver at ville tage for nøjagtigt samme opgave (betaling for kontakttimer leveret efter SL § 85 i egen bolig svarende til ABL § 105):

	HBV	Kommune	diff %	t/uge
Alma	728.500	967.250	32,8	35,0
Birger	988.760	1.314.365	32,9	50,4
Christina	441.200	620.135	40,6	18,0
Dennis	491.900	620.135	26,1	21,0
Else	322.900	360.255	11,6	11,0
Frederik	576.400	735.840	27,7	26,0
Kommunen sparer i alt (%) ift egne tilbud			28,6	

Vi kan ikke sige præcis, hvad prisforskellen skyldes. Men ifølge de to seneste rapporter fra Socialtilsynet på HBV skyldes det ikke en ringere kvalitet hos HBV. Vores lønniveau er meget gennemsnitligt. Vi har et lavt sygefravær, en meget høj fleksibilitet i tilrettelæggelsen af arbejdet, meget små udgifter til ledelse og konsulenter, og så er frivillighed en integreret del af hele tanken

bag Hertha. Stigende udgifter til tilsyn, krav om specialisering på dokumentation og sundhedsydelse og en stigende honorering af fleksibilitet, ledelse og frivillighed har dog presset omkostningerne lidt op de senere år.

Dagtilbuddet har pludselig kun én takst. Og opgiver den som en årspris her og på Tilbudsportalen som en dagspris på kr. 445/dag 365 dage om året? Forklaring udbedes. Den kommer her:

Én takst: Når Alma og Birger om formiddagen er med i vores skolekøkken, hvor de laver mad til 120 børn på den lokale skole hver dag, er de med på et hold med 3 udviklingshæmmede og én medarbejder. Senere på dagen er Alma med i dramagruppen, hvor der er 12 hæmmede og to medarbejdere, mens Birger næste dag malker køer sammen med en anden bruger og én medarbejder. Man kan på den måde ikke objektivt beskrive, hvad prisen er for et dagtilbud til en hæmmed borger kun med udgangspunkt i funktionsniveauet. Det afhænger også af sammenhængen, noget som WHO også imødekom med klassifikationssystemet ICF, hvor fx konsekvensen af svær afasi jo afhænger af, om man er radiovært eller fodermester.

Et varieret dagtilbud understøtter en lang række fysiske, sociale og sundhedsmæssige funktioner. Og den oplevede kvalitet hænger nøje sammen med oplevelsen af mestring, det at blive værdsat, relationer og en lang række andre faktorer. Hvordan dette kan virkeliggøres, afhænger både af den enkeltes funktionsniveau og den sammenhæng, vi sætter rundt om det. Og som i eksemplerne ovenfor koster det i løbet af bare én dag alt fra 300-700 kr. for at få det til at svinge for både Alma og Birger. Derfor giver det mest mening med én enhedspris.

365 dage om året: En lønmodtager går på arbejde ca. 250 dage om året. Men af en eller anden grund er der i amternes tid opstået en konsensus om, at dagtilbud afregnes med dagsprisen ganget med 365 dage. Hvis nogen kan forklare os, hvordan der opstod konsensus om dén logik, vil vi gerne høre fra jer.

Men når vi holder fast i at opgive dagspris x 365 på Tilbudsportalen, er det fordi vi, hvis vi dividerede vores årspris med kun 250 dage, ville fremstå som ekstremt dyre. Og det er vi ikke.

Til gengæld anerkender vi den logiske brist i, at man skal betale 50 % for 1-2 dages indskrivning og 100 % for 3-5 dages indskrivning. Fremover vil vi derfor sætte prisen for et dagtilbud til hhv. 20-40-60-80-100 % ved hhv. 1-2-3-4-5 dages indskrivning. Igen fordi grundtaksten er betalt.

Samlet set

har vi bestræbt os på at lave en fair og logisk takstdannelse i Hertha Bofællesskaber og Værksteder.

Vi arbejder som en del af Hertha Levefællesskab på at skabe økonomisk, miljømæssig, social og kulturel bæredygtighed. En ny form for årsrapport om den helhed kan læses her: ([link](#)).

Og vi er altid åbne for dialog om vores tilbud, indsatser, økonomi, metoder, organisering og menneskesyn: ring, skriv og kom og besøg os.